

ŠTIRJE LETNI ČASI

ŠT. 42/ SEPTEMBER 2011

CENTER SLEPIH,
SLABOVIDNIH
IN STAREJŠIH
ŠKOFJA LOKA

IZ VSEBINE

KRONIKA

- Tušek Ivanka praznovala
101. leto ...4
- Mestni pihalni orkester ...4
- Poletni sprehodi v mesto ...5
- V pesmi je moč ...5
- Študenti iz Minnesote na obisku ...6
- Orgle ...6
- Pričela so se obnovitvena dela ...7

SKUPINE ZA SAMOPOMOČ

- Strokovna ekskurzija ...9
- Zimzelenke na Sv. Andreju ...12

PREDSTAVI SE

- Moj odnos do glasbe ...14
- Pesem za Ireno ...16

MED NAMI

- Narodne noše ...18
- Prelepa Gorenjska, v ponos
si mi ti ...20
- Žarek upanja – pevski zbor CSS
- Škofja Loka ...21
- Ko sonce posije izza oblakov ...22

ČISTO VSAKDANJE STVARI

- Otroci o dedkih, babicah, atijih ...24

ZDRAVILO ZA DUŠO IN SRCE

- Kaj je življenje ...26
- Sopotnik ...26

UTRINEK DNEVA

- Prilika o izgubljenem sinu ...27
- Ljubezen in pomlad ...27

RAZVEDRILO

- Glasbeni kviz ...28

ZAPOJMO PO NAŠE

- Pod rožnato planino ...29

NAGRADNA IGRA

- Rezultati in nova nagradna igra ...30

IZREKI IN PREGOVORI

- Izreki o glasbi in umetnosti

ŠTIRJE LETNI ČASI je bilten Centra slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka. Kot pove že samo ime, ga prebiramo ob vsaki spremembi letnega časa. Je plod soustvarjanja stanovalcev, njihovih svojcev in zaposlenih – v tako veliki družini kot je naša je namreč živih veliko spominov, znanj, razmišljanj, talentov... Naša hiša je stičišče različnih ustvarjalcev ter dejavnosti, velikokrat pa se tudi sami udeležujemo, obiskujemo ter raziskujemo svet zunaj doma – ob vsem tem se rodi marsikatera misel, ki jo je vredno zapisati in deliti z drugimi. In to je naš glavni namen – z besedo spoznavati sebe in druge ter tako ustvarjati naše življenje bolj polno in zadovoljno. VABLJENI TUDI VI!

Za morebitne napake v biltenu se opravičujemo.

Med nami živi kar nekaj stanovalcev, katerim glasba ne le, da jim zelo veliko pomeni, ampak ji dejansko posvečajo veliko pozornosti in je že vseskozi del njihovega življenja. In tem, ki imajo dar ter se jim je v življenju tudi ponudila priložnost, da se z glasbo ukvarjajo, kar malo zavidam – neverjeten mora biti občutek, ko brezskrbno sedeš za klavir in odigraš nekaj, kar v tistem trenutku dobro dene tvoji duši.

Sama se z glasbo nisem nikoli veliko ukvarjala. Pela sem sicer v šolskem pevskem zboru, a so me, tudi zaradi mojega močnega glasu, kaj hitro usmerili v druge vode. Tako sem že v prvem razredu skorajda redno sodelovala na različnih prireditvah z recitacijami, kasneje po-

vezovala program le-teh in sodelovala tudi v dramski skupini. Kasneje, v srednji šoli, je od tega ostalo le še »najstniško pesniško ustvarjanje za mojo dušo« in, kot se za najstnika spodobi, za upor proti družbi in dogajanju okrog mene, ki je bil tako zelo krivičen. No, pa sem prerasla še eno fazo.

Še vedno pišem pesmi, občasno, ko me res nekaj močno navdihne. Takrat jo brez razmišljanja zlijem na papir. Največja okupacija trenutno, pa je pesnjenje in petje sinu Krištofu. To so krajše pesmice, ki se jih izmislim, povem ali tudi zapojem v nekem trenutku, kar

tako, zjutraj za dobro jutro, zvečer za lahko noč ali kadarkoli za zabavo in popestritev. Imam pa shranjeno tudi pesem, kjer je poleg petja prisotna tudi prstna mimika (sestavila in pela sem jo takrat, ko so bile roke zelo pomemben del Krištofove igre). Pri zapisu mi je kasneje na pomoč priskočila tudi sodelavka Judita, ki je moje petje posnela in po tem naredila notni zapis melodije. Le škoda, da ne znam brati not, a se bom potrudila, da se

pesem naučim tudi igrati. Če ne drugače, me bo mogoče kdaj naučil Krištof, saj sam že pridno »tolče« po tipkovnici otroškega klavirja.

Priznam sicer, da sem sama premalo disciplinirana, da bi se učila kakšen instrument in za to porabila več ur dnevno ter se s tem na nek

način odrekala toliko drugim stvarim, ki jih ponuja svet. Tako da »kapo dol« vsem profesionalcem ali amaterjem, ki v to vlagajo svoj trud.

Mi, »domači ustvarjalci«, pa bomo prav tako z veseljem živeli ob glasbi in drugih oblikah pesniškega ustvarjanja, saj glavni namen je vendarle to, da se človek dobro počuti in, da ti kdaj pa kdaj grejo tudi »kocine pokonci«, ko se te neke besede ali melodija tako zelo dotaknejo.

Nataša Kalan

Slikar bo svojo sliko narisal na platnu. Glasbenik pa sliko riše na tišini.
Leopold Stokowski

Tušek Ivanka praznovala 101. leto

V maju, 14. v mesecu, letos sicer v bolj skromni družbi najbližjih domačih, zaposlenih in stanovalcev, je svoj 101. rojstni dan praznovala Ivanka Tušek. Hkrati je bilo to tudi štirinajsto leto bivanja v CSS Škofja Loka. Slavljenci smo nazdravili v dnevnem prostoru 5. nadstropja, čestitke ji je izrekel tudi škofje-loški župan Miha Ješe. Po sproščenem klepetu in ob sladkanju s torto nas je Ivanka razveselila tudi z recitacijo pesmi.

Ivanka, želimo vam še naprej obilo zdravja, čvrstosti in dobre volje!

Ivanka Tušek v krogu svojcev.

Mestni pihalni orkester Škofja Loka sezono sklenil s koncertom v parku CSS

Od Avsenika do Gershwina

V nizu razvedrilnih prireditev za stanovalce našega Centra je svojo uspešno letošnjo sezono sklenil tudi loški Mestni pihalni orkester

pod taktirko dirigenta Romana Grabnerja. Pred hvaležnim občinstvom, ki se je zbralo v parku pred poslopjem centra, je 30-članski orkester za svoj promenadni koncert izbral pester program polk, valčkov in koračnic, od priredb Avsenikovih uspešnic do skladb tujih avtorjev. Kljub temu, da je bil repertoar to pot pač prilagojen predvsem našim željam in okusu navzočih, je nastop v polni meri prikazal in potrdil visoko kakovostno raven ansambla. Članice in člani loškega pihalnega orkestra so se navdušenim stanovalcem oddolžili še s tremi dodatki, hkrati pa izrazili pričakovanje, da bo promenadni koncert v CSS postal tradicionalna oblika vsakoletnega druženja.

Mojmir Tozon

Prava umetnost je predvsem tista, ki v nas premakne kako čutečo struno, tista, ki nas razburi v najbolj intimnih čustvovanjih. Ingmar Bergman

Poletni sprehodi v mesto

Tople poletne dni smo izkoristili za krajše izlete s stanovalci, ki za svoje gibanje potrebujejo invalidske vozičke. Vsak teden smo si izbrali vremensko primeren dan in na krajši izlet v mesto popeljali približno deset stanovalcev (večinoma z negovalnih in polnegovalnih oddelkov), vsakega s svojim spremljevalcem.

Zelo primeren prostor za dokaj veliko družino, ki si je privoščila sladoled, kavico ali kakšno drugo sladko presenečenje po želji, smo našli v kavarni Mlinček pred Namom. Poleg velikega prostora, ki smo ga lahko preuredili našim potrebam, je velika prednost tudi senca, ki jo med drugim daje tudi mogočno drevo ginko (*Ginkgo biloba* ali na kratko samo *gínko* je rastlina – drevo, ki je živi fosil, saj so ga našli že v čez 200 milijonov let starih fosilnih ostankih, kar daje vedeti, da je ta rastlina rasla že takrat, ko so nastali ti fosilni ostanki. Ginko spada med golosemenke, čeprav je ena od redkih rastlin brez njihovih očitnih znakov. Njegovi pahljačasti listi spominjajo na plavut, drevo pa se uporablja tudi v zdravilne namene, npr. tudi pri izgubi spomina).

Sproščen klepet ob priboljških, opazovanje dopoldanskega mestnega vrveža, pogovori o tem, kaj vse je mesto Škofja Loka ponujalo nekoč in kaj danes, smeh in zadovoljstvo stanovalcev, so pokazali, da takšni krajši sprehodi zelo dobrodošli, da preženejo dnevno rutino in prav vsakemu prinesejo kanček novega.

V pesmi je moč

*Ko si srečen, duša poje.
A življenje rožnato
se prevesi v skrite boje.
Taka naša pota so.*

*Pesem, lepo besedilo,
z melodijo združeno.
Kaj je lepšega na svetu?
Pesem dviga nas v nebo.*

*Pojte, moji dragi bratje!
V pesmi je velika moč.
Pesem, pravi čas zapeta,
skupnim ciljem je v pomoč.*

*Potrjuje naše misli,
ko enako čutimo,
kakor tisti, ki zapel je
in se mu pridružimo.*

*Pesem duše povezuje,
da se vse bolj zblížamo.
Nam življenje napolnjuje,
da težave zmoremo.*

Vida Gros, Lesce

Glasba iz duše odpravi umazanijo vsakdanjega življenja. Berthold Auerbach

Študenti iz Minnesote na obisku

Prijateljske vezi so stkane

V torek, 5. julija, se je v naši ustanovi na obisku mudila skupina študentk in študentov z uglednega ameriškega Augsburg Collega iz Minneapolisa v Minnesoti.

Kot udeleženci mednarodne Poletne šole 2011, so si skupaj s svojimi profesorji in kolegi s Fakultete za socialno delo, Univerze v Ljubljani, z zanimanjem ogledali prostore in delovanje Centra (11 študentov in 3 profesorji iz ZDA ter 7 študentov in 4 profesorji iz Slovenije).

Med kratko multimedijško predstavitevjo v Burlikovi dvorani jim je direktorica Silva Košnjek izrekla dobrodošlico v imenu zaposlenih in stanovalcev ter jih popeljala na ogled prostorov. Ob spremstvu socialne delavke Marjane Črešnik in delovne terapevtke Denis Kamnar so si ameriški in slovenski gostje ogledali prostore ter opremo delovne in fizioterapije, zdravstveno ambulanto, knjižnico in celo sodoben frizerski salon. Predvsem pa, seveda, bivanjske razmere na negovalnem oziroma

stanovanjskem delu objekta, kjer že poteka temeljita prenova.

Prijazni, zvedavi slušatelji obeh visokošolskih institucij, so lahko preskusili še praktično uporabo elektronske lupe, namenjene slabovidnim, okusili so tudi nekaj dobrot, pripravljenih v kuhinji Centra.

Ker obisk Škofje Loke ni bil namenjen samo dodatnemu izobraževanju prihodnje generacije strokovnih delavcev za področje socialne varnosti, so mladi udeleženci seminarja obiskali še škofjeloški Grajski muzej in druge turistične znamenitosti mesta.

Mojmir Tozon

Franc Ankerst

ORGLE

*Je glasba govornica duše naše,
če z basi sega tja do dna nižavja,
s soprani pa iz vrh neba višavja
izvablja zven glasov, ki dušam paše?*

*Ta jezik s čisto, lepo govornico
je melodija zvena tromb, piščali,
ki mojstri v orglah spretno so jih zbrali,
da srcem, dušam govore resnico.*

*Zapojte orgle za dogodek srečen,
ko v hramu božjem maša je, poroka,
da ta dogodek bo svečan in večen.*

*Takrat, ko v cerkvi vse je v črnem, joka,
naj govornico duše v dan nesrečen
iz orgel čutno vabi nežna roka.*

Izzvati v sebi že nekoč doživljeno čustvo in nato s kretnjami, linijami, barvami, podobami, izraženimi z besedami, predati to čustvo tako, da tudi drugi doživijo isto čustvo, to je stvar umetnosti. Lev Nikolajevič Tolstoj

Pričela so se obnovitvena dela

V sredini meseca avgusta so se pričela gradbena oz. obnovitvena dela prostorov in sob v 5. nadstropju, na katera smo se pripravljali kar nekaj časa.

Ob pripravi vse potrebne dokumentacije, ki jo zahtevajo tovrstni projekti, je zagotovo najtežji del dejstvo, da smo zaradi predvidenih del morali poiskati primeren prostor 24 stanovalcem, ki jim je sobica v 5. nadstropju pomenila dom.

Pri tem smo iskali več možnosti začasnih namestitvev (obnova naj bi potekala dva do tri mesece), pomoč smo poiskali tudi pri svojcih, ki bi jim v tem času lahko omogočili bivanje v domačem okolju. Za odhod domov sta se odločili dve stanovalki, za ostale smo preuredili prostore v domu.

Na pomoč je priskočilo tudi nekaj stanovalcev, ki bivajo v enoposteljnih sobah in so za ta čas k sebi vzeli sostanovalca. Nekaj stano-

Začasne sobe so večinoma triposteljne in smo jih uredili s pohištvom iz sob.

valcev je bilo zaradi sprememb njihovega zdravstvenega stanja premeščenih na druge, zanje primerne oddelke, največ pa je tistih, ki so se začasno preselili v tri- ali štiri- posteljne sobe.

Možnost za ureditev teh sob smo našli v prostorih fizioterapije in delovne terapije ter na negovalnih oddelkih v prostorih, ki so sicer namenjeni dnevnomu prostoru. Fizioterapija je tako velik del svojih dejavnosti preselila v Burnikovo dvorano in del v prostore upravnega dela, delovna terapija pa je zaradi potrebe po dodatnem prostoru za namestitvev stanovalcev, za ta čas nekaj prostora izgubila. Na dveh negovalnih oddelkih pa sta s pomočjo pregraditev prav tako nastali dve novi sobi.

V veliko pomoč pri selitvi so nam bili tudi svojci, ki so skupaj s stanovalci ob tej priložnosti preverili omare in odpeljali domov v hrambo vse tisto, kar stanovalci v tem trenutku ne potrebujejo, začasna namestitvev pa žal prostorsko ne omogoča, da bi lahko vse pospravili v omare. Dodatno smo v ta namen pripravili tudi skla-

Brez glasbe bi bilo življenje ena sama napaka. Friedrich Nietzsche

dišče in deponirali stvari tistih, ki jim svojci tega niso mogli omogočiti.

Selitev je za vsakogar od nas vedno velik stres, za naše stanovalce, ki jih mogoče ob tem pestijo še zdravstvene težave, pa še toliko večji. Velika večina si je uredila svoj kotiček, ki jim je pomenil zelo veliko, zato je bilo za selitev potrebno veliko časa, dodatnih pojasnil, opore in razumevanja, da je bil ta korak za stanovalce čimmanj boleč. Za njihovo potrpežljivost se moramo zahvaliti, saj bo potrebno kar nekaj prilagajanja, strpnosti in privajanja na novo okolje.

Na drugi strani pa je seveda dejstvo, da je dom zgradba, ki je stara več kot 30 let in nam

že kaže svojo dotrajanost in potrebo po obnovi (slaba napeljava, puščanje...). V to kislno jabolko je bilo treba ugrizniti in poskrbeti za to, da zgradba ne bo začela propadati.

Vsem stanovalcem, ki so se morali preseliti, še enkrat hvala za potrpežljivost. Hvala tudi vsem tistim zaposlenim, prostovoljcem in svojcem, ki so pomagali tudi v svojem prostem času! Vsi skupaj upamo, da bodo dela potekala dobro, čimmanj moteče in po planu, da bomo v novo leto vstopili že v novih, prenovljenih prostorih.

Silva Košnjek
Direktorica

ECOLAB®

Ecolab d.o.o.
Vajngerlova 4,
2000 Maribor, Slovenija

Sredstvo za čiščenje tal brez izpiranja

WASH 'N WALK je novo revolucionarno sredstvo za čiščenje mastnih in drsečih tal, ki ga ni potrebno izpirati. Delovanje sredstva temelji na patentirani tehnologiji **WASH 'N WALK**, ki temeljito razgradi maščobne zaostanke, pri čemer tla postanejo čista in varna za hojo.

Sestava sredstva temelji na kombinaciji biološko aktivnih sestavin in tradicionalnih čistilnih komponent. Le-te razgradijo maščobne naslage, ki jih običajno najdemo na tleh v kuhinjah.

- **Čisto** – razgrajuje maščobe in tako preprečuje nastanek trdovratnih mastnih filmov.
- **Varno** – preizkušeno povečuje trenje na kuhinjskih tleh
- **Učinkovito** – prihranek na času – izpiranje ni potrebno

Glasba je tista, ki lahko izboljša človeški um s tem, da ga gane, in tako spremeni človeške navade. Knjiga sprememb

Strokovna ekskurzija

V mesecu maju smo se voditelji skupin starih ljudi za samopomoč (iz Škofje Loke ter Selške in Poljanske doline) odpravili na strokovno

ekskurzijo, za katero je prišla pobuda že na intervizijskem srečanju v marcu. Vlogo glavne organizatorke je prevzela Marija Kastelec, ki nam je pripravila in se dogovorila za zanimiv program, ki nas je popeljal na Idrijske konce.

V jutranjih urah nas je avtobus najprej pripeljal v Žiri, kjer smo se prebudili s kavico v tamkajšnji znani slaščičarni. Kdor ne pozna cest, ki vodijo naprej proti Idriji, mu je treba povedati, da ga na vožnji čaka kar nekaj vzponov in ovinkov, a je hkrati priča čudovitem razgledu, ki ga ponuja ta hriboviti svet.

***Idrijski rudnik** je drugi najstarejši in največji rudnik živega srebra na svetu. Samo Almaden v Španiji je večji in starejši, saj so ga izkoriščali že stari Grki in Rimljani. V posameznih obdobjih je slovel kot tehnično najbolj opremljen rudnik. Zaradi svoje izjemnosti je ves čas privabljal strokovnjake iz vse Evrope. Idrija je bila skozi stoletja žarišče napredne znanstvene, tehnične in humane miselnosti. Nekoč drugo mesto Kranjske ter žarišče naravoslovnih znanosti si danes utira nove poti, ohranja pa bogato kulturno in tehnično dediščino. **Antonijev rov so izkopali že leta 1500**, to je bilo v pionirskem obdobju rudarjenja v Idriji. Prvotno je bil podprt z lesom, ki pa ga je bilo treba zaradi vlage in velikih pritiskov pogosto menjavati. Ob splošni posodobitvi rudnika v 18. stoletju so tudi Antonijev rov temeljito obnovili in utrdili. Leta 1766 so ga obzidali z debelimi apnenčevimi bloki v rov ovalne oblike. Izredno natančnost in lepoto obzidave lahko občudujemo še danes. Tako podprt je več kot 200 let služil kot vhodni rov v zgornji del jame. Ker je Antonijev rov iz leta 1500 eden najstarejših ohranjenih vhodov v rudnik v Evropi, pa tudi najstarejši del idrijskega rudnika, je seveda prav tu začetek muzejskega prikaza starih načinov rudarjenja: ročnega odkopavanja, nakladanja in prevažanja rude v vozičkih. Vsa dela so prikazana z originalnimi orodji, s kopijami starih orodij in z lutkami. Skupna dolžina odprtih rogov na tem nivoju je okoli 300 metrov. Rovi za obiskovalce se na nivoju Antonijevega rova končajo s slepim jaškom št. 20. To je jašek, ki povezuje Antonijev rov s spodnjima nivojema. Danes je opremljen s stopnicami, ki obiskovalcem omogočajo varno pot navzdol, rudarji pa so to pot premagovali po lestvah.*

(več na ... <http://www.rzs-idrija.si/>)

***Glasba je posrednica med duhovnim in stvarnim življenjem.**
Ludwig Achim von Arnim*

SKUPINE ZA SAMOPOMOČ

V samem centru Idrije smo bili najprej dogovorjeni za ogled **Antonijevega rova** oz. idrijskega rudnika živega srebra, ki je že kar precej časa zaprt in so ga del preuredili in je možen ogled. Najprej smo si ogledali multivizijsko zgodbo o zgodovini rudarjenja, potem pa smo, primerno oblečeni, z vodičem vstopili v podzemni svet.

Po nekoliko hladnejši temperaturi podzemnega sveta smo ponovno stopili na toplo in se odpravili nedaleč stran, v idrijski **Akvarij M**, ki ga upravlja akvarist, zanesenjaka Valter Majnik. Po mnenju mnogih je to najlepši eksotični akvarij v državi, ki pa se trenutno bori za svoj obstanek, saj brez pomoči občine ne bo preživel.

Akvarij, ki deluje na 187 kvadratnih metrih, ponuja res lepe poglede na raznovrstne ribe, in prav vsako vrsto posebej nam je Valter tudi predstavil.

Po tem ogledu so nas sprejeli v **Psihiatrični bolnišnici Idrija**, kjer sta nas po sprejemu socialne delavke pozdravila direktorica Viktorija Gorjup in strokovni vodja Marko Pišljar. Direktorica, ki je tik pred upokojitvijo, nam je predstavila svojo dolgoletno delovno pot v tej ustanovi in razvoj ter energijo, ki so jo vsi zaposleni vložili v to, da bo to pacientom prijazno okolje.

Strokovni vodja nam je nekoliko več povedal o oddelkih, področjih dela ter strokovnemu delu psihiatrije nekoč in danes. Na koncu smo si ogledali tudi prostore, predvsem gerontopsihiatrični oddelek in se zahvalili za gostoljubje.

Ker je bila ura že kar pravšnja za kosilo, smo se odpravili naprej – kdor ni vajen gorskih cest je bil ponovno presenečen – na Vojsko, na kmetijo oziroma gostišče Pr' Medvedovih. Ob tem smo si vzeli čas pogovor o našem voditeljskem delu oz. dokončnem dogovoru glede srečanja na Sv. Andreju, ki mu takrat nismo bili več daleč.

Na poti nazaj proti domu smo bili pa še ustvarjalni – družno smo sestavili himno, ki naj bi jo kot uvodni pozdrav zapeli članom skupin na jubilejnem, 5. srečanju.

Marija Kastelec je prav tako sodelovala s svojo čipko na temo drevesa.

Organizatorica Marija nas je za prav za konec popeljala še v Žiri na razstavo čipk in potem smo se, od postaje do postaje, le še poslovili drug od drugega – se vidimo kmalu, na Sv. Andreju!

Glasba lahko olajša srčno napetost in odžene temačno razpoloženje.
Knjiga sprememb

Kompleks stavb Psihiatrične bolnišnice Idrija je bil zgrajen v poznih dvajsetih letih prejšnjega stoletja za potrebe takratne italijanske vojske. Kraljevina Italija je v letih 1928-1932 na vzpetini nad Idrijo zgradila mogočen obrambni vojaški kompleks »Caserma di fanteria Costantino Brighenti«. Kompleks vojaških stavb je bil odprt 5. aprila 1933. V takratnem času je vojašnica veljala za največjo italijansko »kasarno«, zgrajeno ob takratni italijanski vzhodni meji s staro Jugoslavijo. Vojaški kompleks je bil prvotno namenjen za nastanitev 4.000 italijanskim vojakom.

Julija 1953 je takratna ljudska oblast sklenila, da po vojni opustošeno in izropano vojašnico spremeni v bolnišnico. Pod imenom »Bolnišnica za duševne bolezni Idrija« je bila ustanovljena z odločbo Izvršnega sveta Ljudske republike Slovenije z dne 25. 5. 1954. Sledila je obnova in adaptacija po vojni uničenih objektov. Slavnostna otvoritev bolnišnice je sledila 7. aprila 1957. Ob nastanku je bolnišnica razpolagala s 450 posteljami. Sobe, namenjene nastanitvi pacientov, so bile po takratnih standardih šest, sedem do deset posteljne. Ležalna doba je bila 365 dni.

Psihiatrična bolnišnica Idrija je danes druga največja psihiatrična bolnišnica v Republiki Sloveniji. V obdobju od 1994 do 2007 je Psihiatrična bolnišnica Idrija stalno vlagala v materialno osnovo in kadrovske kapital.

Gravitacijsko območje bolnišnice obsega v povprečju 308.000 prebivalcev z območja Severne in Južne Primorske, Idrijsko-Cerkljanske in Notranjske regije. Idrijska bolnišnica ima, glede na podatke o stopnji hospitalizacije, najbolj strukturirano, pa vendarle izjemno stabilno gravitacijsko območje v slovenski psihiatriji.

Poslanstvo bolnišnice je preprečevanje, diagnosticiranje in zdravljenje duševnih bolezni in motenj. Bolnišnica je tudi nosilec strokovnega in organizacijskega razvoja psihiatrije na svojem gravitacijskem območju, predstavlja učno bazo za kader s tega območja, opravlja vlogo konzultanta za paciente s svojega območja in izvaja del strokovnega nadzora.

V okviru svoje hospitalne dejavnosti nudi bolnišnica za področje splošne psihiatrije, gerontopsihiatrije, zdravljenja alkoholizma in drugih bolezni odvisnosti, adolescentne psihiatrije in forenzične psihiatrije tudi zdravstveno nego, oskrbo z zdravili, nastanitev in prehrano.

Izvenhospitalna dejavnost obsega specialistično psihiatrično obravnavo pacientov v ambulantah v bolnišnici in izven bolnišnice, v dispanzerjih, ki jih bolnišnica organizira na svojem gravitacijskem območju, na terenu v intermediarnih ustanovah, v klubih zdravljenih pacientov in drugih neformalnih oblikah zdravljenja, ter na domu.

(več na ... <http://www.pb-idrija.si/>)

V naravi ni najti nič lepšega in popolnejšega od glasbe. Ona usmerja človeka v globino njegove duše. Marij Kogoj

Zimzelenke smo bile spet zraven – na Sv. Andreju namreč

Če kdo ne ve – Sv. Andrej je vasica v škofjeloški občini, v katero pridemo iz Puštala po dolini Hrastnice, potem pa na desno v hrib. In ko smo 516 m nad morjem, smo pri cerkvi sv. Andreja. Razgled je prav čeden; na vzhod na Polhograjsko hribovje, na zahod pa na Škofjeloško hribovje z Lubnikom v ospredju. Tik pred nosom, torej majčkeno pod cerkvico pa je naš, sedaj že tradicionalen kraj dogajanja, to je gostišče Rupar.

Stanovalci doma, člani skupin, ki so se udeležili srečanja.

Letos je vreme prav lepo držalo z nami; ko smo prišli, se je ravno začelo malo solziti, potem pa je najbrž naša pozitivna energija opravila svoje. Seveda mislim na energijo vseh skupin, ne samo naše. Res, gospe so prišle dobre volje, nasmejane, v pričakovanju prijetnega dneva, sproščujočega in zabavnega druženja.

In smo na koncu zadovoljne tudi odšle. Seveda smo že v avtobusu podoživljale prijetne

trenutke. Dober čaj in rogljiček za začetek pa himna za peto srečanje pa še za vsako majica z napisom »5. srečanje Sv. Andrej 2011«. Vsaka se je česa spomnila. Pristrčno predavanje dr. Koširja, kako naj človek živi, da bo dočakal sto let. Telovadba. Dobro kosilo. Zanimiv nastop igralke z odlomkom iz »Cvetja v jeseni« v poljanskem narečju. Prijetno petje in glasba ansambla Zaton. Ena je posebej opazila, kako se je nekdo vendar spomnil, da je treba dati klopco v senco za tiste, ki so odvisni od pomoči drugih. Seveda pa ni šlo brez pohval naših prispevkov, to je bil nastop naše Ladi z »Gorenjskim vasvavcem« in imenitna Ivankina »Mravljica«. Pa gospe iz Gorenje vasi s svojimi glasbili. Ah, ja! In borba za salamo...

Prav gotovo pa Zimzelenke ne bomo pozabile tegale pristrčnega dogodka, kateremu smo se v avtobusu prav od srca nasmejale. Takole je bilo:

Na prijetnem predkosilnem sprehodu so se gospe ustavile pri cerkvi na gričku. Pridružile so se na klopci počivajočemu mlajšemu kolesarju in beseda je dala besedo ...

- Vas je pa velik' ...
- Ane, pa same mlade ...
- Ja, saj sem res gledal,
kje 'mate pa starše ...

Za Zimzelenke iz Železnikov
Ani Šuštar

Ladi Trojar

Gorenjski vasvavec

*Ti vošm dober večer,
pa jeno prov lepo ščer,
ke b' znava brat' in pisat',
pa fant' odgovor dat'.
Preh ke vočem s teboj
kej več govorit',
se ti vočm prov lpo prporočit',
de b' se m votva 'nmav vogvasit',
sej 'nmav k vokne prbrkvat',
pa nmav skoz pokukat'.
Marička, pa nis' toko trdno zaspava,
de b' men odgovora ne dava!
Pa če se prov zbediš,
pa če se m' ne vogvasiš,
se bom pa tko zad'ru,*

*de se t' bo ves špampet pod'ru!
Koko j pa vender s teboj,
de ni n'č odgovora n'coj?
Se t' je kašna nesreča zgodiva,
de s' ti tolk' besedi zg'biva?
Morbit se t' je skleda ubiva,
al s' pr' škať ušesa pestiva?
Marička, govor' no mav',
sej t' na bo neč škodovav'!
In tud neč s' t' na bo poznav'!
Ti pa nucaš tolk' časti,
koker star kovovrat masti;
povej, kolk' košta en koš besedi?
Jest pa na grem spod vokna prej,
de bo odgovora kej!
Če se m' pa nočeš n'coj ogvasit,
pa sp' koker medved stric
de se na boš do opovne zbediva,
de boš še južno zam'diva. –
Zdej pa jeno debevo vohko noč,
pa bovho za pomoč,
stenico za pomočnico,
de te bo tok šipava,
de m' boš 'ndrukat odgovor dava.*

Iz Burke o jezičnem dohtarju.

Po starofrancoski burki napisala **Kristina Vrhovec** in **Emil Smasek**. Burko je v režiji Jara Novaka igrala dramska skupina DPD Svoboda 10. maja 1991 v Železnikih.

Na srečanju skupin pri Sv. Andreju junija 2011 je *Gorenjskega vasvavca* povedala Zimzelenka Ladi Trojar iz Železnikov, v čisto ta pravem lajbcu in s klobučkom na glavi.

Prispevali:

Ladi Trojar, Martina Sedej

Pesnik je vedno bil tisti, ki druge zdravi bolezni, od katere umira sam.
Branko Miljkovič

Moj odnos do glasbe

Do zdaj sem v naših časopisih obveščala o pomembnih kulturnih prireditvah v naši Burnikovi dvorani, o pomembnih umetnikih, s katerimi smo se tam srečevali na naših pestrih koncertih. Tokrat bom pisala o glasbi nekoliko drugače kot običajno. Poročala vam bom o tem, kaj mi glasba pravzaprav pomeni, o tem, kako jo doživljam, o glasbi v mojem otroštvu, občasno o mojem študiju glasbene zgodovine muzikologije, pa malo o svojem pedagoškem delu.

Glasba mi je bila takorekoč v zibel položena, čeprav moji starši in moj brat posluha niso imeli, brat je sicer nekaj časa po notah igral harmoniko in tudi njegova žena, moja svakin-

Pevske vaje domskega zbora Žarek upanja, kateremu se je Nataša z veseljem pridružila.

ja, s katero sta se spoznala v harmonikarskem orkestru, jo je igrala. Brat in svakinja harmonike ne igrata več, nimata veselja do muziciranja, pa časa za to enostavno ni.

Svoj posluh sem bolj podedovala po stricih. Priznan dirigent ter skladatelj Danilo Švara me je celo spremljal na klavirju, ko sem pela Mozartovo uspavanko.

Pri treh letih sem doma tolkla po klavirju in nenadoma na veliko presenečenje mojih staršev brez napak na klavir odigrala preprosto otroš-

ko pesmico »Mamica, to ti obljubljam«. Tega se ne spomnim. O tem mi je pozneje vneto pripovedovala moja skrbna mami.

Vendarle dolgo nisem imela prave klavirske izobrazbe. Še zlasti v Ljubljani na Zavodu za slepo in slabovidno mladino, kjer sem obiskovala osnovno šolo ter tam pozneje službovala. V osnovni šoli sem sodelovala pri pevskem zboru, hodila sem k melodiki in ogrlicam. A pri klavirskem pouku so se tam učitelji menjavali kot po tekočem traku.

Nekoč me je klavir poučeval nek učitelj, potem je šel v vojsko, z mojim klavirskim poukom spet ni bilo nič. Spet drugič sem dobila novega klavirskega pedagoga, čez čas se je še ta poslovil od mene, zato nisem kakšna izrazito izvrstna pianistka, ne glede na mojo izobrazbo. Neka izjemno stroga učiteljica Boža mi je rekla »da slepih sploh noče klavir učiti«, ker nisem prav držala okroglih prstov. Živci so ji prehitro popustili. Na koprski glasbeni šoli so mi ravno tako rekli, da nisem sposobna za igranje klavirja.

Največ klavirske izobrazbe sem dobila v Trzinu pri slepi učiteljici Milici Debeljakovi, v svojih študijskih letih, kjer sem se ob klavirju seznanjala z brajevo notacijo. Pri klavirskem pouku sva z učiteljico uporabljali glasbeno teoretični učbenik po Stanku Preku.

Glasba je višje razodetje kot vsa modrost in filozofija. Ludwig van Beethoven

Rada sem v družbi kje pela, ko smo z mamo in očetom kam šli. Recimo v naravo, na dopust, v hribe. Pri naših znancih, kjer smo obdelovali vrt, sem v družbi dosti v kleti ter drugje prepevala naše ljudske pesmi. Na naših martinovanjih, ob novoletnih praznikih, na piknikih, ob praznovanju rojstnih dni, ... dosti sem pela z obema svojima nečakoma, včasih sicer bolj poredko, me še pranečaka rada poslušata.

Nastopala sem na naših šolskih proslavah, na televiziji pri Mitu Trefaltu v oddaji Srečanja, na radiu. V najstniških letih sem se bolj zavzemala za slabe, manj kvalitetne popevke; opernih del npr. sploh nisem prenesla. Čim sem jih slišala, sem ugasnila svoj radio. Ko sem začela na ljubljanski filozofski fakulteti študirati muzikologijo, sem vzljubila čisto druga klasična dela, dela iz raznih stilnih obdobj, v glavnem iz glasbene renesanse, dela baročnih mojstrov – J. S. Bach, Antonia Vivaldi, Giuseppe Tartini – njegov Vražji trilček mi je še posebej pri srcu. Tu bi dalje omenila našega priznanega baročnega mojstra Janeza Krsnika Dolarja ter Janeza Krsnika Novaka. Med tuja baročna dela bi uvrstila vsaj morda še Händla s svojimi oratoriji (Mesija, Savel, Izrael v Egiptu). Opozorila bi vas na Händlova orkestralna dela, recimo Suito na vodi. Händlovi oratoriji so bili in so še namenjeni izključno vernikom. Pri Vivaldiju so me pritegnila orkestralna dela – njegovi Štirje letni časi; a pri Bachu so me pritegnili npr. njegovi klavirski koncerti ter njegovih 6 brandenburških koncertov, posvečenih grofu Brandenburškemu. Za vse te brandenburške koncerte je značilen t. i. ritornel – izmenjava med posameznimi solisti in orkestrom. Barok je zelo bogat z glasbenimi okraski. Pred barokom smo obravna-

vali glasbeno renesanso. Med renesančnimi mojstri, ki jih cenim, so dela nizozemskih skladateljev; ti so bili sprva v svoji dobi vodilni po vsej Evropi. Rada sem poslušala tudi dela našega renesančnega mojstra Jacobusa Gallusa.

Dela glasbene romantike, ki sem jih vzljubila: nekatera dela vrhunskih komponistov Schopena, Schumanna, Brahmsa, Mendhelsona, delo ruskih komponistov – Čajkovski, npr. njegov koncert za klavir in orkester št. 1, balet Labodje jezero, Trnuljčica, Hrestač, Jevgenij Onjegin, njegova liturgija, ki sem jo spoznala šele zdaj, v tem domu; dela Musorgskega – Slike z razstave, dela Rahmaninova, čez daljši čas dela Igorja Stravinskega – njegova duhovita Petruška....

Le skladbe dveh pomembnih glasbenih romantikov mi niso ležale – dela Antona Brucknerja in Richarda Wagnerja. Od romantikov, ki sem jih cenila, zmeraj omenjam še Francoza Hectorja Berlioza, posebej njegovo bogato orkestralno Fantastično simfonijo; pa dva Čeha – Bedricha Smetano (njegovo opero Prodana nevesta in skladbo Vltava) ter dela Antonina Dvoraka, skoraj bi pozabila omeniti dela nemškega romantika Schuberta. Od norveških komponistov me je izredno očaral Edvard Grieg, tudi na Franza Liszta se ne sme pozabiti – recimo na njegove Madžarske rapsodije.

Operna dela klasikov in romantikov sem vneto rada poslušala na radiu, posamezne librete za opere mi je včasih brala prijateljica. Globok vtis je name naredila Verdijeva opera Nabucco, dva odlomka iz njegove opere Rigoletto. Iz opere Traviata sem igrala na klavir po notah.

Umetnost izvira iz iskanja po lepoti, a znanost iz iskanja po resnici.
Edward George Bulwer-Lytton

Kaj pa naši romantiki? Prva slovenska romantična simfonija je nastala šele v 20. stoletju (1915). Napisal jo je Franc Gerbič, imenuje se Lovska simfonija, naravnost čudovita je. Veliko raznih skladb smo zbrano poslušali na našem muzikološkem oddelku. O vseh teh delih v tem prispevku ne morem pisati.

Klasicističnih del nismo poslušali, torej del Haydna, Mozarta in Beethovna. Vseeno so mi

PESEM ZA IRENO

*Pot do srca naj ti bo vedno odprta,
prav je, če si v življenju poiščeš srečo,
na tem krutem svetu polnem vojn, gorja
in nasilja,
se ne sme divjat vsevprek brez cilja.*

*Varno stopaj naprej skozi življenje po
zastavljeni poti,
naj te pri tem nihče ne moti,
ne misli na slabe stvari,
naj se v tvojem srcu skriva notranji mir.*

*Veseli se drobnih radosti,
ki ti jih prinaša življenje,
delo naj te osrečuje, naj te krepi,
duhovno naj te povzdigne.
V življenju počni koristne stvari,
počni to, kar te veseli!*

*Zavedaj se, draga moja Irena,
da ura zamujena ne povrne se nobena.
Naj moj topel pozdrav
do Prekmurja, do tebe prodre,
pošiljam ti ga z Gorenjske,
kjer vse dobro je.*

Nataša Mihevc

sedla v srce, ker so melodična in sem jih rada pogosto poslušala po radiu ali na ploščah.

Lahkotna, preprosta, spevna je po mojem mnenju Serenada za godala Benjamina Ipavca. Sploh obožujem celotno družino Ipavcev. Vsi so bili zdravniki in hkrati izvrstni glasbeniki. Vzljubila sem priljubljene valčke Johanna Straussa, ljudske pesmi, pesmi o naravi, o lovu, zborovsko glasbo. Zmeraj so mi ustrezala ter mi še ustrezajo dela s pravo melodijo, harmonijo, ritmom. Sodobne, t. i. atonalne glasbe, glasbe brez prave melodije, ne maram. Kakovostna so impresionistična dela: Francoz Claud Debussy, Maurice Ravel s svojim večno popularnim Bolerom. Od del Gustava Mahlerja bi omenila njegovo 8. simfonijo, simfonijo Tisočev, v kateri te s svojim razgibanim petjem poleg orkestra preseneča krasen zbor. Cenim npr. tudi dela slovenskih komponistov: Maria Kogoja, Pavla Šivica, Marjana Lipovška, Blaža Arničiča, Marjana Kozine, Marka Mihevca. Slavka Osterca žal zaradi pretirano atonalnih del ne maram toliko.

Rada se poglobljam v črnsko duhovno glasbo. Od ameriških skladateljev mi je najbolj pri srcu George Gershwin. Obožujem glasbo eksotičnih dežel: latinsko ameriške plese, kubansko glasbo, glasbo iz Kostarike, Nikaragve, Brazilije, Peruja, Mehike... Ritmi teh dežel so izjemno živahni.

Kako sem sploh prišla do študija muzikologije? Po končani osnovni šoli sem odšla na koprsko gimnazijo; ob zaključku srednje šole sem nameravala študirati jezike, a prijatelj mi je svetoval, naj se zaradi mojega absolutnega posluha raje preusmerim v glasbo. In ni mi žal.

Treba je slišati glasbo življenja. Veliko ljudi sliši samo disonance.
Theodor Fontane

Predavanja sem si snemala na kasete, oče mi jih je sproti presnemaval na magnetofonske trakove. Izpite sem delala v rednem roku. Pri študiju so mi bili v veliko podporo naslednji profesorji: priznana skladateljica ter pianista Marjan Lipovšek in Pavel Šivic, prof. Adlešič za akustiko, prof. Andrej Rijavec, prof. Bergamova, prof. Šetinčeva za nemščino (nemščina je bila namreč na našem oddelku obvezna); prof. Jerman za filozofijo, prof. Lojze Lebič ter predstojnik muzikologije dr. Dragutin Cvetko, pri katerem sem diplomirala.

Po diplomi sem bila najprej malo doma. Vrnila sem se v ljubljanski Zavod za slepo in slabovidno mladino, kjer sem se zaposlila kot predmetna učiteljica glasbe. Sprva sem v šoli prevzela glasbeno dejavnost za vso osemletko, poučevala sem glasbo po rednem učnem programu. Z učenci smo poslušali izključno resno glasbo. Delala sem osem ur dnevno. Vodila sem glasbeno vzgojo v vrtcu, pevski zbor na šoli in glasbene krožke.

Tisto leto so bili mnogi moji učenci hiperaktivni, nemirni, vedenjsko problematični. Nekateri pubertetniki so odklanjali poslušanje resne glasbe. So se pa med učenci seveda znašli tudi izredno nadarjeni glasbeniki; taka sta bila recimo (slepa) Drago Filač iz Šentjanža na Koroškem in Aleš Kuhar. Drago je znal hitro analizirati glasbena dela, pel je v ansamblu in na televiziji.

Uveljavila sem se pri svojem pedagoškem delu. Predana sem mu bila z vsem srcem. Obiskovati sem začela razne koncerte: s sodelavko sva imeli v Cankarjevem domu Zeleni abonma. Prenose pomembnih koncertov

sem v prostem času spremljala tudi na ljubljanskem tretjem radijskem programu.

Ko so mi pri delu pomagale druge glasbene učiteljice, sem se v zavodu zaposlila za polovični delovni čas; oddelki v razredih so bili majhni. Glasbeno vzgojo sem zdaj poučevala v B. oddelkih. Delala sem tudi z učenci z motnjami v duševnem zdravju. Peli smo preproste, enostavne, manj zahtevne pesmi po prilagojenem programu. Otroci so v petju uživali. Učila sem še obvezno brajevo notacijo za slepe, klavir, solo petje, melodiko in orglice.

Po dvajsetih letih službovanja v Ljubljani sem se invalidsko upokojila.

Tako. Razpisala sem se o glasbi. Spremljala me je na poti skozi življenje in mi je še v veliko veselje. No, nekaj klavirskega znanja sem si v Tržiču pridobila. S pravim navdušenjem sem včasih večkrat kaj igrala doma, improvizirala, kaj skomponirala. Oče me je ganjen poslušal.

Vesela sem, ker imam tudi v CSS svoj lasten klavir, ker se ga da tudi koristno uporabiti, saj še naprej muziciram. Trenutno sem igranje precej zanemarila, to odkrito priznam. Spet moram strenirati prste, da ne pridem iz vaje.

Vneto pojem v našem pevskem zboru in to me navdaja z optimizmom. Glasba mi je v pomoč pri hudih stiskah, v hudi depresiji. To je prava duševna hrana zame. V tej svoji sobi poslušam ogromno zgoščenk z mnogimi glasbenimi zvrstmi.

»Ni kaj rečt'!« toplo mi je pri srcu, naj tako dolgo ostane.

Nataša Mihevc

Navdušenje srca se nehote izraža s pesmijo, plesom in ritmičnim gibanjem telesa.
Knjiga sprememb

Narodne noše

V pomladnem dopoldnevu nas je obiskala in se nam predstavila Marija Mojca Berce, ki ves svoj čas in veselje posveča zelo zanimivemu delu – izdeluje narodne noše, ki vedno predstavljajo zelo pomemben del kulture ter so povezane z običaji, navadami in življenjem naših prednikov. Predstavila nam je svojo pot in svoje delo, mi pa vam v nadaljevanju ponujamo opis narodne noše, ki ga je gospa Berce pripravila za svojo spletno stran.

Slovenska narodna noša ima kar lepo zgodovino in se je z razvojem v 19. stoletju močno spreminjala. Bila je zelo odvisna od samega izdelovalca in zmožnosti kupca glede financ. Seveda si je bogatejši sloj lahko omislil tudi bogatejšo nošo.

Moška narodna noša

K moški noši spada črn klobuk, na katerem se bohotijo »krivci«. To so ruševčeva peresa, zaradi katerih so se v preteklosti fantje celo stepili. Sprednji del lajbča (telovnik) je iz žame-ta z uvezenim cvetjem, (ni pa to pogoj), hrbet pa iz klota. Pojavljale so se tudi druge vrste blaga, svila in volna. Spredaj se zapenja s celo vrsto kovinskimi, (kromanimi ali zopet bogatejši srebrnimi) gumbi. Pod telovniki so moški nosili celo svileno ruto, ki se je na rami videla zelo malo, poudarek pa je bil spredaj pod vratom. V spodnjem delu lajbča je v gumbnico pripeta verižica, ki sega v žep. Na koncu verižice je pripeta zlata ali srebrna žepna ura. Kakovostne hlače (irharce) so iz jelenovega ali gamsovega usnja. Predvsem morajo segati čez koleno. Lahko so na pas ali z dodatkom naramnic. Zapenjajo se s kovinskimi gumbi ali z gumbi, narejenimi iz roževine. Pod telovnikom se nosi bela močno nabrana platnena srajca, pod hlačami pa dolge spodnje hlače iz

bombaža. Lahko se nosijo tudi volnene nogavice v naravni barvi volne. Na zgornjem Gorenjskem se nosijo modre volnene nogavice. Pri kombinaciji z nogavicami se nosijo čevlji, ki segajo čez gleženj. Druga možnost pa so črni usnjeni škornji, ki segajo do sredina stegna, ali zavihani nazaj pod koleno, obrobljeni z rdečim usnjem (v nekaterih krajih je ta rob črn), in vzorci na zgornjem delu. Moški lahko nosijo tudi bombažno marelo, je v rdeči barvi,

Z besedo predaja človek človeku svoje misli, z umetnostjo pa ljudje drug drugemu predajajo svoja čustva. Georgij Plehanov

imenovana kranjska mabela. Uporablja se predvsem za obrambo pred sončnimi žarki, zadrži pa tudi nekaj dežja.

Ženska narodna noša

Pri ženski narodni noši se pojavlja še več dejavnikov, ki so kazali na premožnost žene ali dekleta, ki je nosilo to oblačilo. Krila so bila nekdanj iz volnenih ali bombažnih tkanin, v kasnejšem obdobju se je pričela pojavljati naravna svila, največkrat umetna svila, ker je bila cenejša. Tako imenovano krilo z modrcem je bilo v pasu močno nabrano in je segalo do gležnjev. Čez krilo so največkrat nosile črn svilen predpasnik, obrobljen s črnimi čipkami, mlajše pa tudi bele in drobno potiskane s cvetličnimi vzorci. Pod obleko so si oblekle bluzo (rokavci), spodnje dolgo krilo, spodnjice do kolen ali kratko belo krilo, ki je segalo prav tako samo do kolen (rejevec), in bele nogavice z bunkicami, ki segajo do kolen ali čez koleno. Čez rame so imele ogrnjeno svileno ruto s franžami, spredaj zapeto z broško.

Poročene ženske so na glavi nosile avbo z lepo okrašenim čelnikom ali lepo vezeno pečo, ki se je zavezovala na vrhu glave na »pete-

lina«. Dekleta pa so bila pokrita z zavijačko, največkrat izdelano iz brokata, belo vezene ali tudi črno tkane. Lase so morale imeti spete v eno ali dve kiti.

Kovinski pas ali sklepanec se danes nosi le kot okras noši, nekdanj pa je bil namenjen hranjenju ključa vhodnih vrat, ko je šla gospodinja po opravkih. Nekdanj so bili sklepanci kovani iz medenine, ali z različnimi prevlekami (srebro, zlato). Bili so tudi iz lite medenine. Na sklepancu danes namesto ključa visijo pisane pentlje. Tudi danes se da narediti lepe sklepance, primerljive starejšim.

Ženske so bile obute v črne škorenjce, ki segajo čez gleženj, zavezane z vezalkami. Nizki čevlji pa se zapenjajo na pašček ali na vezalke. V rokah nosijo pleten cekar z napisom »IHS«, za pasom pa bel robček.

Kot sem že omenila na začetku, je noša pomenila tudi stan premožnosti in so si jo dali narediti predvsem bogatejši kmetje in premožni gospodje. Kajti za manj premožne ni bila dosegljiva ali pa vsaj ne v takem razkošju, kot so si jo lahko privoščili bogatejši.

Pri svojem delu opažam, da se nagiba razvoj teh oblačil v tri smeri. To je smer noše, kot sem jo že opisala, potem je folklorna dejavnost, katera želi prikazati kulturo oblačenja vseh prebivalcev nekdanjih časov. Tretja smer pa so unikatna oblačila, ki jih izdelujem za posameznike, posebne ljubitelje teh oblačil.

Marija Mojca Berce

Članek povzet po spletni strani
www.narodna-nosa.si

Umetnost reproducira vse, kar v življenju zanima človeka.

Prelepa Gorenjska, v ponos si mi ti,...

Pevska revija socialnih zavodov Slovenije

*Preljubo veselje, oj, kje si doma?
Povej, kje stanuješ, moj ljubček srca?*

Tako se prične znana Slomškova pesem z gornjim naslovom. V sredo, 11. maja dopoldne, se je moj odgovor na zgoraj zastavljeno vprašanje glasil: v Ledeni dvorani v Kranju. Kaj pa je bilo tam tako veselega? Zgodila se je 18. revija pevskih zborov stanovalcev Socialnih zavodov Slovenije. Tokratno revijo so složno in uglašeno organizirali trije zavodi skupaj, in sicer Dom upokojujencev Kranj, Dom Petra Uzarja Tržič in Dom starejših občanov Preddvor. Na njej je sodelovalo 30 zborov iz vse Slovenije.

Že vrsto let na tej reviji nastopa tudi naš domski pevski zbor Sončni žarek, ki ga že od samega začetka, potrpežljivo in dobrovoljno, z dušo in srcem, vodi naša delovna terapevtka Denis Kamnar. Letos smo že ves mesec pred 'velikim dnem' na pevskih vajah pridno ter zagnano vadili in urili naše čudovite glasove. V Ledeni dvorani, ki sploh ni bila mrzla, pač pa je bila zaradi vseh tam navzočih že na prvi pogled prijetna in privlačna, smo pogumno, ubrano, z velikim elanom nastopili s pesmijo Kmetič veselo na svetu živi. Poželi smo navdušen aplavz. Zgoraj zapisan naslov smo po nastopu malce spremenili: Čudovit Sončni žarek, v ponos smo si mi, ... Sodeč po svetlo sijočih očeh in ustnicah, razširjenih v prekrasen, prisrčen nasmeh, smo vedeli, da je z našim nastopom zelo zadovoljna tudi naša zborovodkinja.

Umetnost je laž, ki nam pomaga doumeti resnico. Pablo Picasso

Včasih ima človek slab dan, neugoden trenutek, trepetajoč glas. Vsak pevski zbor, ki ni bil zadovoljen s svojim nastopom, je imel možnost ponoviti svojo glasbeno točko. Tako smo se vsi nastopajoči imeli priložnost pokazati v najboljši luči, z najlepšimi glasovi. Po vseh slišanih pesmih je sledilo napeto pričakovanje 'Kako se bo odločila strokovna komisija? Kdo bo tokrat zmagal? Kje bo pevska revija naslednje leto?' Medtem ko smo čakali na razglasitev zmagovalca, so nam postregli z zelo okusnim kosilom, s sadjem, pecivom in kavo. Napetost je naraščala, ... Odločitev je padla: Revija pevskih zborov stanovalcev Socialnih zavodov Slovenije bo prihodnje leto v Sežani! Hura, hura, hura! Drugo leto gremo na Kras! V spomin na tokratno pevsko revijo, prijateljsko druženje, sproščeno doživetje v Ledeni dvorani so organizatorji vsakemu zbo-

ru poklonili domačo suho salamo. A kdaj smo jo pojedli? Na zadnji vaji v prejšnji sezoni.

Iskrena hvala vsem našim zvestim spremljevalkam, delavkam v našem CSS-ju, ki so prijazno in razumevajoče poskrbele, da smo se v Kranju res dobro in prijetno domače počutili, uspešno rešili vsako zadrego, bili pod budnim strokovnim nadzorom in imeli navdušeno navijaško skupino. Hvala šoferjem, ki so nas varno vozili in si zato prislužili naše priznanje za svoje mojstrstvo na naših prenatrpanih cestah. Hvala organizatorjem pevske revije in hvala vodstvu našega Centra za razumevajočo, spodbudno podporo našemu sodelovanju pri skupnih projektih Socialnih zavodov Slovenije. Tako smo ta dan lepo in bogato preživeli, saj so vsi naštetih za nas res maksimalno najboljše poskrbeli. Srečno!

Alenka Oblakovič

Žarek upanja – pevski zbor CSS Škofja Loka

Pevski zbor doma deluje že skoraj 16 let. Redno smo se začeli sestajati v začetku oktobra v letu 1995, na pobudo stanovalcev, ki so zelo radi prepevali po hiši. Takrat smo se dogovorili (pevci in delovna terapevtka Denis), da bi se lahko dobivali in skupaj prepevali.

Od takrat dalje se dobivamo vsak teden, ponavadi ob petkih. Trenutno je v našem zboru 23 pevcev. Sprva smo se dogovorili, da bomo prepevali zato, ker smo to pač radi počeli in šele kasneje se je izkazalo, da se nas je nabralo kar nekaj, ki nam petje zelo veliko pomeni, hkrati imamo še posluš za petje. Ker smo znali združiti ti dve stvari (željo in posluš) smo postali »pravi pevski zbor«.

V začetku delovanja smo peli predvsem stare slovenske narodne in ponarodele pesmi, ki smo jih vsi dobro poznali. Ker pa imajo narodne pesmi veliko različnih besedil in tudi melodij, smo se morali naučiti vse to uskladiti med seboj. Danes prepevamo več popevk in pesmi narodnozabavnih ansamblov, ki smo se jih morali naučiti na novo, in ne samo narodne pesmi, ki smo jih znali že kot otroci.

Velike umetnine rastejo samo iz velike radosti ali iz velike bolečine.

Poleg ljubezni do petja nas družijo tudi prijateljstvo. Zelo radi se srečujemo vsak petek in smo kar malo žalostni, ko pride vmes kakšen praznik in nimamo vaj. Zanimivo je slišati: »*Joj, kako mi je bilo dolgčas, ko so odpadle pev-ske!*«, ker to resnično pomeni, da se radi srečujemo med seboj.

Veseli smo, če lahko nastopamo, pa naj bo to pri nas v hiši ali kje drugje. Še najraje se odpeljemo na kakšen »pevski« izlet, kadar to seveda dopuščajo finance v Centru.

Upam in želim, da bi še dolgo tako lepo in s srcem prepevali kot to znajo »moji« pevci v našem zboru, ki smo ga za vse poimenovali »*Žarek upanja*«.

Kdor poje, zlo ne misli in kdor poje, ostaja mlad!

Pevovodja
Denis Kamnar,
delovna terapevtka

Ko sonce posije izza oblakov...

Pod mogočnimi krošnjami starodavnih, častiljivih dreves v parku starološkega gradu se je na eno od spomladanskih sobot zbrala pisana množica prijaznih, nasmejanih obrazov vseh generacij. Tradicionalni piknik, ki ga za svoje stanovalce ter njihove svojce vsako leto pripravimo v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka, je na prizorišče privabil blizu 400 obiskovalcev.

»*Dobre volje ne moremo kupiti, lahko pa jo ustvarimo!*« je v svoj pozdrav zbranim udeležencem srečanja strnila direktorica našega

Centra, Silva Košnjek. Ob tem je še posebej izrazila svoje veselje nad tako množičnim odzivom svojcev, se vsem zahvalila za dobro vzajemno sodelovanje in strpno razumevanje manjših, kratkotrajnih težav, ki bodo spremljale nujna prenovitvena dela v ustanovi.

Z njimi želi Center še izboljšati bivalne razmere stanovalcev, omogočiti višjo raven ponudbe in zagotoviti optimalno zasebnost posameznika.

Med glasbenimi točkami, za katere je na druženju skrbel duo NOTA, sta navzoče nagovorila tudi Brane But, predsednik Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj, ter tajnik te organizacije, Beno Virt.

Obiskovalci piknika so v uvodnem, protokolarnem delu prireditve, doživeli dodatno veselo presenečenje, saj je na prizorišče prikolesaril še škofjeloški župan, mag. Miha Ješe. Potem, ko je odložil kolesarsko čelado, je tudi v svojem imenu izrekel kratko dobrodošlico

Glasba je hrup, ki misli. Victor Hugo

vsem navzočim in jim zaželel lepo sobotno popoldne.

Težko je v kratkem poročilu zajeti vse dogajanje na tem prijetnem srečanju, še težje je z besedo opisati sproščeno vzdušje, zadovoljstvo na obrazih udeležencev pa tudi navdušenje nad vzorno organizacijo prireditve. Ta je, kot vedno, slonela na neutrudnih ramenih obeh naših delovnih terapeutk Romane Kumer in Denis Kamnar. Mogoče lahko pohvalne izjave ter odlične ocene, namenjene ekipi, ki je oblikovala in izvedla pester in zanimiv program, dopolnimo z nekaj zanimivimi podatki.

Zvonka Pešec, vodja kuhinje v CSS, nam je zaupala, da so pripravili in postregli več kot 500 slastnih porcij dobrot z žara in zanje

porabili 90 kg mešanice mletega mesa, 70 kg perutnine, 40 kg hrenovk in temu primerno količino sestavin za priloge!

O kavicah in pijači pa niso vodili evidence. Za brezhibno postrežbo je skrbelo natanko 31 prostovoljcev in zaposlenih v centru, ki so, ne boste verjeli, med goste na pikniku razdelili kar 600 lončkov sladoleda.

Pa naj še kdo poreče, da tiste sončne sobote celo v globoki senci bujnih drevesnih krošenj ni bilo vroče.

Mojmir Tozon

V juniju smo na srečanje gorenjskih domov odšli v Bohinj. Sprva smo si ogledali dom oz. Zavod Sv. Martina. Ustanovitelj in lastnik je župnija Srednja vas, ki od januarja 2009 daje dom 65 stanovalcem. Trudijo se, da bi dom izžareval geslo »Dom naj bo zrcalo ognjišča«, kar lahko potrdijo tudi naši stanovalci, saj resnično deluje zelo domače. Ne samo po zunanjem izgledu, ki deluje kot velika kmečka hiša z gankom, ampak tudi v notranjosti se trudijo z ureditvijo, ki daje pridih domače hiše (npr. kmečka peč s klopjo in skrinjo v avli). Po delavnici, ki vedno združuje vse udeležence z domov po Gorenjski, da se spoznajo, nas je razveselil tudi prijeten izlet z ladjico po jezeru, ki je zaokrožil dan in nam pustil prijetne spomine.

Pesem ni občutek, temveč spoznanje. Rainer Maria Rilke

O dedkih, babicah, atijih...

... so pisali otroci podružnične šole Dražgoše

Moj dedek

Rojen je bil 1. oktobra 1931. Rodil se je staršema, atu Andreju in mami Frančiški. Bil je sedmi od devetih otrok. Mama ga je rodila doma. Družina je živela v Dražgošah. Obdelovali so majhno kmetijo. Živeli so skromno in imeli skromna oblačila ter obutev. Imel je tri sestre in pet bratov. Ena sestra mu je umrla, ko je bila stara sedem let.

Ata je bil manjše vitke postave. Imel je rjave lase. Dva prsta je imel krajša, to pa zato, ker mu je v roki eksplodirala bomba. Zaposlen je bil v Alplesu. Ko se je poročil, je z družino živel v Selcih. Ko se je rodil osmi otrok Boštjan, so bili že v Dražgošah, kjer so zgradili novo hišo. Imel je zeleno rjave oči. Slabo je slišal. Dobil je slušni aparat. Bil je lovec in rad je hodil na jago. Rad je imel regrat, zabeljen z ocvirki.

Otroci iz Dražgoš nas vsako leto presenetijo z novo igro ali drugim programom.

Doma je imel veliko rogovja. Zadnja leta je bil bolan. Spominjam se ga, kako je ležal na bolniški postelji. Umrl je pred tremi leti in pol.

Jure Lušina, 4. razred

Moj ati

Opisala bom mojega atija. Ime mu je Rafko. Star je 45 let. Je srednje postave. Ima kratke, črne lase. Za branje nosi očala. Velikokrat je oblečen v delavske hlače. Po poklicu je mizar. V prostem času rad dela v garaži. Všeč so mu komedije in akcijski filmi. Zanimajo ga prenosi smučarskih skokov in drugih smučarskih tekem. Rad gre na Goro ali smučat. Rad je pečenko ali zrezke, ne mara pa kurjega mesa. Z atijem rad grem kam pomagat.

Tine Habjan, 5. razred

Dedek Lojze

Opisala bom dedka Lojzeta.

Moj dedek Lojze se je rodil 10. maja leta 1942 na Češnjici. Ko je bila njegova mama noseča, so se umaknili na Jelovico zaradi vojne. Lojze ima sive lase, rjave oči in je srednje visoke, malce debelušne postave. Rad obleče brezrokavnik. Najraje je klobase, suho salamo in enolončnico. V prostem času dela skodle. Skodle se uporabljajo za pokrivanje streh. Ker je z njimi veliko dela, jih dela bolj pozimi. Rad igra tudi harmoniko. Z glasbo se ukvarja že od malega. Včasih je igral tudi pri

Jazz glasba je pospešena brezbržnost. Françoise Sagan

ansamblu Selški fantje, s kitaro v rokah. Rad gre tudi v Jelovico, kjer ima vikend. Tam se druži s prijatelji in hodi na sprehode. Preden se je upokojil, je vozil tovornjak. Rada ga imam, ker se vedno rad pošali.

Tina Nastran, 5. razred

Moj ati

Mojemu atiju je ime Janez. Star je 48 let. Je visoke, srednje močne postave. Ima kratke, svetlo rjave, goste lase. Ima modre oči. V bra-di ima luknjico. Nosi čevlje številka 48 in včasih težko dobi pravo velikost. Največkrat obleče srajco. Dela v Alplesu. Rad je sladkarije in žgance. Všeč so mu akcijski filmi. Zelo ga zanima šport. V prostem času gre na Goro, rad smuča. Z njim grem na Goro tudi jaz. Ko gremo smučat, mi zapne smučarske čevlje, ker jih sam težko. Velikokrat ga zjezim, če pustim torbo na hodniku.

Jure Lušina, 4. razred

Babice

*Vse babice so prijazne in vesele,
nekatero so debele.
Vendar niso enake.
Nekatero hočejo sonce, druge pa oblake.*

*Ena rada kuha,
spet druga je taka kot muha.
Tretjim so všeč sprehodi,
četrte se oblačijo po zadnji modi.*

*Pete nosijo očala,
šesta bi najrajši spala.
Sedme veliko znajo,
osme se rade z nami igrajo.*

*Devete pazijo otroke male,
desete pa so vedno za šale.
Čeprav niso več mlade,
nas imajo vse zelo rade.*

Tina Nastran, 5. razred

PREJELI SMO PISMO...

»Dar je namenjen darovalcu, zato se vrne predosem njemu samemu – nikdar ni zaman.«

Zahvaljujem se vam, da mi pomagate pri akciji zbiranja zamaškoo in do konca tega leta bi akcija še trajala, nato pa bomo zbirali še naprej za nekoga, pomoči potrebnega invalida.

»Saj srce je bogastvo, ki se ne prodaja ali kupuje – temveč daruje.«

Lep počitniški oddih vam želim in tople pozdrave od Aleša z domačimi. Še enkrat – hvala!

*Aleš Sedelšak
junij 2011*

Vsak otrok je umetnik, težava leži v tem kako ostati umetnik, ko odrasteš.
Pablo Picasso

Franc Ankerst

KAJ JE ŽIVLJENJE

*Že večkrat sem slišal: »Življenje je muka,«
neštetokrat tudi, da to je zaklad.*

*Zakaj ta zaklad naš zdaj družba tretira,
kot breme, kot nekaj kar sodi v odpad?*

*Takrat, ko gradili smo to domovino,
nergačev sedanjih bilo ni nikjer,
kako zdaj prav oni imajo pravico
nam vzeti prihranek, greniti večer?*

*Mar nismo kar štir' desetletja "šparáli"
za starost, za varnost in mnogih kvartir,
udarniško ceste, tovarne gradili,
da v starosti lepše užili bi mir?*

*Razmišljanje tako, je zdajle žaljivo,
humanost zdaj druge ubira poti,
zdaj starec na zdravljenje čaka in čaka,
ker zanj ni zdravnikov, zdravil, ne časti.*

*Povejte mi, kaj je to naše življenje!
Je muka? Zaklad? Al' le kupček smeti?
Povejte mi, prosim, če še se spoštuje,
kar sveto, najdražje človeku se zdi!*

SOPOTNIK

*Skozi stoletja
čas se levi,
neviden kot glasba,
sanjavo begoten
od življenja do smrti,
nestanovitno končen
v neskončnosti;
razklan kot drevo po neurju,
škrlaten plen v šapah pozabe –
včasih steklena kocka raja,
ki se v hipu stre.*

*Po neizmerljivi sledi,
ki zdi se kratka,
drsi doba v dobo;
potne srage usode
polzijo v naše svetove,
skozi majave pregrade
koščkov davnih dejanj,
v zalive svilnate vere,
da pričakovanja ne bi potonila –
kajti čas je val,
ki pride in gre...*

Milena Sušnik Falle

(pesniška zbirka *Tempus fugit*)

**Zdi se, da se narava in umetnost razhajata, in preden človek na to pomisli,
se najmeta. Johann Wolfgang von Goethe**

Prilika o izgubljenem sinu

In rekel je: »Neki človek je imel dva sina. Mlajši med njima je rekel očetu: ›Oče, daj mi delež premoženja, ki mi pripada!‹ In razdelil jima je imetje. Čez nekaj dni je mlajši sin spravil vse stvari skupaj in odpotoval v daljno deželo. Tam je z razuzdanim življenjem pognal svoje premoženje. Ko je vse zapravil, je v tisti deželi nastala huda lakota in začel je trpeti pomanjkanje. Šel je in se pridružil nekemu meščanu tiste dežele, ki ga je poslal na svoje posestvo past svinje. Želel se je nasititi z rožiči, ki so jih jedle svinje, pa mu jih nihče ni dal. Šel je vase in dejal: ›Koliko najemnikov mojega očeta ima kruha v obilju, jaz pa tukaj umiram od lakote. Vstal bom in šel k očetu in mu rekel: Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin. Vzemi me za enega od svojih najemnikov.‹ In vstal je ter šel k očetu. Ko je bil še daleč, ga je oče zagledal in se ga usmilil; pritekel je, ga objel in poljubil. Sin mu je rekel: ›Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin.‹ Oče pa je naročil svojim služabnikom: ›Brž prinesite najboljše oblačilo in ga oblecite! Dajte mu prstan na roko in sandale na noge! Pripeljite pitano tele in ga zakoljite ter jejmo in se veselimo! Ta moj sin je bil namreč mrtev in je oživel; bil je izgubljen in je najden.‹ In začeli so se veseliti.

Njegov starejši sin pa je bil na polju. Ko se je domov grede približal hiši, je zaslišal godbo in ples. Poklical je enega izmed služabnikov in

ga vprašal: ›Kaj je to?‹ Ta mu je rekel: ›Tvoj brat je prišel in oče je zaklal pitano tele, ker je dobil zdravega nazaj.‹ Razjezil se je in ni hotel vstopiti. Njegov oče je prišel ven in ga pregovarjal. On pa je očetu odgovoril: ›Glej, toliko let ti služim in nikoli nisem prestopil tvojega ukaza, pa mi nisi še nikoli dal kozliča, da bi se poveselil s svojimi prijatelji. Ko pa je prišel ta tvoj sin, ki je z vlačugami uničil tvoje premoženje, si mu zaklal pitano tele.‹ On pa je rekel: ›Otrok, ti si vedno pri meni in vse, kar je moje, je tvoje. Poveseliti in vzradostiti pa se je bilo treba, ker je bil ta, tvoj brat, mrtev in je oživel, ker je bil izgubljen in je najden.‹

Luka 15, 11-32

LJUBEZEN IN POMLAD

*V naših srcih je ljubezen,
v naših srcih je pomlad,
prelepa pomlad naj nas okrepi,
toplo sonce naj nam greje kri.*

*Pojdimo v park med cvetlice,
poslušat sinice in druge drobne ptice,
brž predajmo se naravi,
to je pot k sreči pravi.*

Nataša Mihevc

Vse se da v poeziji naučiti, samo dvoje ne. Ako nima tvoje oko svojih žarkov, ako nima tvoja kri svojega utripa – nikdar ti ne bo pesem sijala, nikdar ne bo pela.

Oton Župančič

RAZVEDRILO

S pravnimi odgovori V GLASBENEM KVIZU in z zapisom posamezne črke ob tem boste v spodnjem okvirčku dobili imeni in priimek dveh slovenskih glasbenih ustvarjalcev, zakoncev, ki sta bila predana predvsem slovenski popevki.

1. V svetovnem merilu najuspešnejša slovenska glasbena skupina...
 - Siddharta (A)
 - Ansambel bratov Avsenik (M)
 - Ansambel Lojzeta Slaka (S)
2. Veččlanska glasbeno-instrumentalna zasedba, v kateri sodelujejo glasbeniki, ki izvajajo glasbo na pihala, trobila, tolkala in godala se imenuje...
 - Simfonični orkester (A)
 - Tamburaški orkester (P)
 - Revijski orkester (C)
3. Kateri ples ni španski?
 - Bolero (D)
 - Flamenko (Ž)
 - Kankan (J)
4. Slovenska rodbina – po izobrazbi so bili zdravniki, hkrati pa izvrstni glasbeniki in skladatelji...
 - Rodbina Ipavec (D)
 - Družina Šugman (K)
 - Družina Milčinski (L)
5. Kako je ime baletnemu paru Mlakar?
 - Mia in Mijo (E)
 - Pia in Pino (A)
 - Marija in Franc (O)
6. Kaj stoji na začetku notnega črtovja?
 - Sveder (F)
 - Ključ (M)
 - Nota (N)
7. Kateri nemški skladatelj je oglušel?
 - Richard Wagner (I)
 - Johann Sebastian Bach (A)
 - Ludwig van Beethoven (O)
8. Kje v cerkvi je prostor za pevce?
 - Na koru (J)
 - Na odru (Z)
 - V zakristiji (S)
9. Kateri inštrument ne spada med godala?
 - Čelo (T)
 - Duda (M)
 - Lajna (R)
10. Kdo nas je v letu 2011 zastopal na Evroviziji?
 - Darja Švajger (A)
 - Maja Keuc (I)
 - Alenka Godec (E)
11. Kakšen tempo označuje allegro?
 - Mirno (M)
 - Hitro, veselo (R)
 - Tiho (T)
12. Koliko so stari dečki, ki pojejo v znamenitem Zboru dunajskih dečkov?
 - 11 do 14 let (S)
 - 14 do 18 let (G)
 - 8 do 12 let (J)
13. Kako se imenujejo pesmi, katere avtor navadno ni znan?
 - Narodnozabavne pesmi (A)
 - Ljudske pesmi (E)
 - Otroške pesmi (I)
14. Kolikokrat zapored so se že srečali pevski zbori Socialnih zavodov Slovenije?
 - 16 (O)
 - 17 (V)
 - 18 (P)
15. Kateri slovenski pevec je v letu 2008 praznoval 40 let glasbenega ustvarjanja?
 - Jan Plestenjak (U)
 - Oto Pestner (E)
 - Vlado Kreslin (Š)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----

Človek mora biti najprej in predvsem človek, potem lahko vsa umetnost izhaja iz tega. Neznani avtor

Pod rožnato planino

(slovenska ljudska)

*Pod rožnato planino grabila je seno
in z radostnim obrazom prepevala glasno.*

*Privriskal je s planine sosedov brhki sin,
poklonil ji je cvetja iz rožnatih planin.*

*Odide dalje fantič veselega srca,
za njim v očesu deve se solza lesketa.*

*Zakaj si prišel, fantič, in zmešal mi glavo,
seno bi še grabila, srce bi mirno blo.*

Pod ro - žna - to pla - ni - no gra -
bi - la je se - no in z_ra - do - stnim o -
bra - zom pre - pe - va - la gla -
sno in z_ra - do - stnim o - bra -
zom pre - pe - va - la gla - sno.

Večina pesnikov pride na svet šele po svoji smrti. Georg Christoph Lichtenberg

V prejšnji številki smo vam zastavili vprašanje

ZA KAJ JE RAZGLAŠENO LETO 2011?

Med pravilnimi odgovori,
da je leto 2011 posvečeno prostovoljstvu,
je bila izžrebana

in nagrajena stanovalka
IVANKA PRIMOŽIČ,

kateri se zahvaljujemo za sodelovanje
in ji čestitamo!

Novo nagradno vprašanje,
katerega odgovor najdete v tej številki
pa se glasi:

V KATEREM NADSTROPJU SMO ZAČELI S PRENOVO?

Stanovalci svoje odgovore, z imenom in priimkom,
oddajo v recepciji najkasneje

do 30. novembra 2011

*Iz glasbe prihaja čar, ob katerem se morajo upokojiti vse skrbi
in vse bolečine srca. William Shakespeare*

V svoji okolici, kjerkoli smo že,
si navadno želimo stvari,
ki nam dajejo občutek ali nas spominjajo na

DOMAČE OGNJIŠČE

in to temo vam ponujamo za razmislek
v naslednji
43. številki biltena

ŠTIRJE LETNI ČASI

V rubrikah

SKUPINE ZA SAMOPOMOČ, PREDSTAVI SE,
PRITOŽBE, POHVALE, POBUDE,
MED NAMI, TEMA ČETRLETJA,
ČISTO VSAKDANJE STVARI,
ZDRAVILO ZA DUŠO IN SRCE, UTRINEK DNEVA,
RAZVEDRILO, IZ STARE ZAKLADNICE in
POGLED V PRETEKLOST

Prispevke lahko oddate osebno,
po pošti ali na e-naslov:
natasa.kalan@css-sl.si

do 20. novembra 2011

VESELITE SE BARV JESENI!

NA SVIDENJE!

Štirje letni časi je bilten Centra slepih, slabovidnih in starejših
Stara Loka 31, Škofja Loka

Uredniški odbor: **Romana Kumer, Denis Kamnar, Uroška Uršič,**
Marinka Kozjek, Zvonka Mur, Andreja Sušnik, Nataša Kalan

Tisk: MAGRAF Marko Strmec s.p., Sv. Duh, Škofja Loka
September 2011 – 350 izvodov

www.css-sl.si